

SEED & BREAD

FOR THE SOWER

JES.55:10

FOR THE EATER

korte Bijbelse boodschappen van

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

Otis Q. Sellers, Bijbelleraar

Vertaling © Stichting Lachai Roï, Lelystad, Nederland

www.lachairoi.org

Nr. 136

Doop betekent vereenzelviging

De stelling die als titel voor deze studie is gebruikt, betekent niet dat vereenzelviging de enige gedachte achter het woord doop is. Uit de voorgaande studies weten we dat dit woord in het verleden is gebruikt om velerlei verschillende ideeën en praktijken mee aan te duiden. Het kan de betekenis hebben van 'dompelen in', zoals Lucas 16:24 duidelijk laat zien. Het kan 'verven' betekenen, zoals we uit Openbaring 19:3 en honderden teksten in het klassieke Grieks en de Septuaginta kunnen afleiden. Mattheüs 20:22,23 (St.Vert.) laat ons zien dat het 'overweldigen' kan betekenen. De belangrijkste betekenis kunnen we echter het beste aanduiden met het Nederlandse woord: 'vereenzelviging met', waaraan de gedachte van 'verenigen met' en 'zich verbinden aan' verbonden moet worden. Deze betekenis zullen we in deze studie verder uitwerken.

Als iemand een positie bekleedt in een grote onderneming, wordt hij met die onderneming vereenzelvigd. En hoewel dat een zekere verbondenheid aangeeft, wordt hier nog niet gedacht aan een vereniging. Als echter drie mensen een wettelijke verbintenis aangaan, zullen ze zich er alle drie mee identificeren, zich ermee verbonden voelen en er in opgaan. Iets dergelijks werd door de Grieken uitgedrukt met het woord *BAPTIZŌ*.

Iedereen die met deze feiten op de hoogte is en de Bijbel bestudeert op zoek naar de waarheid, moet elke keer als hij een woord uit de *BAPTŌ*-familie tegenkomt, zich afvragen welke gedachte of welk idee er op die plaats mee wordt uitgedrukt, gelet op de context waarin het voorkomt.

De *BAPTŌ*-familie bestaat uit zes leden: *BAPTŌ*, *BAPTISMA*, *BAPISTES*, *BAPTIZŌ*, *BAPTISMOS*, *EN EMBAPTŌ*.

Velen zullen klagen dat dit te veel werk is en komen ermee aan dat zij de capaciteiten missen om dit te onderzoeken. We geven grif toe dat het veel werk is, maar het kan niet zo zijn dat een volgeling van de Here Jezus de capaciteiten niet heeft om dat te doen. Aangezien God ons opgedragen heeft te 'onderzoeken', moeten we ons niet gaan bezighouden met onze eigen mogelijkheden of onmogelijkheden. We hebben Gods Geest gekregen als onderpand van hetgeen we nog zullen ontvangen en ik geloof persoonlijk dat Hij ons is gegeven opdat we het woord dat ons zo vrij door God geschonken is, kunnen begrijpen.

Job 12:11 leert ons dat het oor beweringen toetst, zoals het gehemelte spijzen keurt. Elke dag hebben we te maken met woorden die wel twintig verschillende betekenissen kunnen hebben en moeten we aan de hand van de context opmaken in welke zin het bedoeld wordt. Laten we eens nadenken over het volgende voorbeeld.

Het woord 'raken' betekent 'treffen'. Niettemin staan er in een niet te beknopt woordenboek tientallen betekenissen of gebruiksmogelijkheden van. We moeten uit al die betekenissen een keus maken. Ik heb echter talloze malen dit woord gehoord of gelezen en ik kan me niet herinneren dat ik ooit moeite heb gehad te begrijpen wat ermee werd bedoeld. Ik schijn altijd vanzelf te weten wanneer het 'treffen' (van een doel) betekent, of 'ontroeren', of 'betrekking hebben op', of 'aanraken' enz.

We kunnen bijna automatisch beslissen welke betekenis het woord heeft als we het tegenkomen, omdat onze moedertaal Nederlands is en we al de feiten die nodig zijn om de juiste beslissing te nemen al in onze hersenen hebben opgeslagen. Het gaat echter een stuk moeilijker met woorden die ons vreemd zijn. De benodigde informatie daarover hebben we nog niet opgeslagen. Daarom moeten we gaandeweg en met grote ijver die informatie daar zien te krijgen. Er zijn prachtige hulpmiddelen ontwikkeld om dat voor elkaar te krijgen en ik ben vast van plan daarvan gebruik te blijven maken. Ik heb geen hulpmiddelen om Russische woorden te onderzoeken, maar op mijn boekenplanken heb ik de gereedschappen om elk willekeurig Grieks woord te onderzoeken. Het is daarom niet zo vreemd als mijn opvattingen over het woord 'doop' afwijken van hen die geen studie van dit woord hebben gemaakt.

In Marcus 16:15-20 lezen we over de opdracht die door de Here Jezus aan Zijn elf discipelen is gegeven. Hen werd opgedragen om het evangelie te verkondigen in de hele wereld aan alle schepselen. Aan deze opdracht werd de uitspraak verbonden: 'wie gelooft en zich laat dopen, zal behouden worden.' Het woord *BAPTIZŌ* is hier, net als op

zoveel andere plaatsen, met 'dopen' vertaald, zodat het aan de lezer wordt overgelaten om de juiste betekenis van het woord te vatten. Aangezien de meeste christenen analfabeten zijn als het om de Bijbel gaat en zij over de doop niets anders weten dan de ceremonie die ze in de kerk hebben zien voltrekken, zullen ze bij het woord dopen denken aan besprenkeling met, of onderdompeling in water. Als het hier, in deze tekst, iets te maken heeft met een waterritueel, moet aan deze handeling een belang worden gehecht dat gelijk staat aan geloven. Dat geloof ik geenszins; dat kán ik niet geloven. Als ik dat wel zou doen, zou ik mijn door God gegeven volmaakte positie in Christus verloochenen (Col. 2:10) en mijn volmaaktheid zoeken in een ceremonie die mensen aan mij zouden verrichten.

Jaren van studie hebben mij tot de overtuiging geleid dat één van de gedachten die worden weergegeven door *BAPTIZŌ*, identificatie of vereenzelviging is en daarom vat ik deze passage als volgt op: 'wie gelooft en wordt vereenzelvigd, zal behouden worden.'

Volgend op deze verklaring zei de Heer: 'als tekenen zullen deze dingen de gelovigen volgen: in mijn naam zullen zij boze geesten uitdrijven, in nieuw tongen zullen zij spreken, slangen zullen zij opnemen, en zelfs indien zij iets dodelijks drinken, zal het hun geen schade doen; op zieken zullen zij de handen leggen en zij zullen genezen worden' (Marcus 16:17,18).

Deze woorden horen bij de periode van de Handelingen. Dat was een tijd waarin God verlangde dat men zich persoonlijk en openbaar vereenzelvigde met de Here Jezus. De omstandigheden in die tijd en het karakter van de bedeling van de Handelingentijd maakte de openbare identificatie noodzakelijk. Mensen hadden van God een opdracht gekregen om een door God geïnspireerde boodschap te brengen. De verkondiging ervan ging gepaard met en werd bevestigd door tekenen. Daarom werd van hen die het woord geloofden, verwacht dat zij dat in het openbaar deden. Op die manier vereenzelvigden de mensen die geloofden zich met Christus en God vereenzelvigde Zich met hen door ervoor te zorgen dat bepaalde tekenen de gelovigen volgden.

De tekenen waarvan de Heer had beloofd dat zij de gelovigen zouden volgen, hielden op toen de manier waarop God met de mensen omging, veranderde. Paulus kondigde dit aan door Gods woorden te herhalen in Handelingen 28:28. De absolute noodzaak van identificatie of vereenzelviging, wijzigde daardoor echter niet. In de tegenwoordige tijd is het niet noodzakelijk voor de verlossing, maar wel voor de ontwikkeling van het nieuwe leven in Christus Jezus. De gelovige is gevangen in een strik als hij zichzelf niet met Jezus Christus

vereenzelvigt. Deze feiten noodzaken ons te komen tot een beter begrip van wat identificatie betekent.

In Mattheüs 10:32 zegt de Heer Zelf: 'een ieder dan, die Mij belijden zal voor de mensen, hem zal ook Ik belijden voor mijn Vader, die in de hemelen is'. Van dit gedeelte zei R.C.H. Lenski in zijn interpretatieve parafrase: 'met hem die zo Christus belijdt en zich met Hem identificeert, zal Christus Zichzelf identificeren en hem zal Christus belijden'.

Volgens mij doet Lenski dat omdat hij voelt dat het woord 'belijden' niet precies de betekenis van het Griekse woord *HOMOLOGEŌ* weergeeft. Belijden wordt normaliter toegepast op iets wat men als verkeerd ervaart en is in die zin ongepast om te gebruiken in verband met Christus. Het Griekse woord betekent: 'hetzelfde zeggen als een ander' en het impliceert een bepaalde drang om dat te doen. Ons woord 'erkennen' zou een betere vertaling zijn omdat het een open en eerlijke bekendmaking inhoudt en ook het afleggen van een verklaring ondanks de vijandschap die men ontmoet. Deze implicaties in het Griekse woord geven het tevens de betekenis van 'vereenzelviging'.

Gedurende mijn hele leven als Christen heb ik eerlijk geprobeerd me, elke keer als die mogelijkheid zich voordeed, met de Here Jezus Christus te vereenzelvigen. Ik heb zelfs gelegenheden gezocht of geprobeerd te scheppen, om mezelf met Christus te kunnen vereenzelvigen. Ik zou wel eens willen weten hoe vaak me de vraag gesteld is: 'bij welke kerk hoort u?', waarop ik het antwoord heb gegeven: 'ik hoor bij geen enkele kerk, ik ben een gelovige in en een volgeling van de Here Jezus Christus en ik weet mij verbonden met Hem en niet met een of andere kerk.' Ik zou ook wel eens willen weten hoe vaak ik het proces heb meegemaakt waarin de vragensteller er achter probeerde te komen aan welke denominatie ik verbonden was en waarin ik halsstarrig weigerde mij te laten identificeren met iets of iemand anders dan met de Here Jezus Christus.

Als gezegd wordt dat één van de betekenissen van doop identificatie is, wil dat nog niet zeggen dat het elke keer dat het in die betekenis voorkomt betrekking heeft op identificatie met de Here Jezus. Dat kunnen we beter begrijpen als we nadenken over wat in I Corinthe 10:2 staat, waar Paulus verklaart dat de Israëlieten die uit Egypte kwamen 'allen zich in Mozes lieten dopen in de wolk en in de zee'. Deze mensen die als slaven verbonden waren aan Farao en Egypte, werden van al hun verbindingen daarmee afgesneden door de wolk en door de zee. Zij zijn nu verbonden aan Mozes. Hij zou hun vorst, hun wetgever en hun rechter zijn. Hieruit leiden we af dat ook identificatie met een mens kan plaatsvinden.

Een ander duidelijk voorbeeld van identificatie zien we in I Petrus 3:20,21. Daar wordt ons verteld over Noachs gezin waarvan acht zielen behouden werden door (middel van) het water (zie Statenvertaling). Zo geeft de vertaling de Bijbelse feiten over die zaak weer in overeenstemming met de waarheid van Genesis 6,7 en 8. Hetzelfde water dat de dood betekende voor de bewoners van de aarde, werd tevens een middel van verlossing, omdat de ark door de wateren werd gedragen toen deze er op dreef. De werkelijke reden voor het feit dat zeven van hen werden behouden was echter hun relatie tot Noach, namelijk Noachs vrouw, zijn zoons en zijn schoondochters. Vervolgens wordt ons verteld dat het tegenbeeld daarvan, namelijk van die identificatie, ons thans redt. Ik beweer dat we worden gered door identificatie met Jezus Christus. Anderen beweren dat we gered worden door een kortstondig dopen in water. En wat zegt u?

In Galaten 3:26,27 verklaart Paulus: 'want gij zijt allen zonen van God, door het geloof, in Christus Jezus. Want gij allen, die in Christus gedoopt zijt, hebt u met Christus bekleed.' Het is inderdaad nauwelijks te geloven dat iemand deze tekst neemt en hem zo verdraait en verandert dat hij zegt dat allen die in water gedoopt zijn, met Christus bekleed zijn. Toch zijn er velen die dat doen. De waarheid die naar voren komt in dit gedeelte is naar mijn overtuiging dat zo velen zich met Christus hebben vereenzelvigd met Christus zijn bekleed. Deze gezegende positie kan niet worden bereikt door op zoek te gaan naar iemand die bereid is je in water te dopen.

Een jaar of dertig geleden ontving ik regelmatig een tijdschrift dat *Christian Life* heette. Eén van de pagina's droeg als titel: *Geestelijke kliniek* onder redactie van Dr. V. Raymond Edman, in die tijd voorzitter van Wheaton College in Wheaton, Illinois. Op deze bladzijde werd antwoord op uiteenlopende vragen gegeven, waaronder één die betrekking had op de kinderdoop. Een deel van zijn antwoord luidde: 'doop is een opdracht en niet een leerstelling van de Christelijke kerk. Opdrachten kennen een veelheid aan interpretaties, wat niet gezegd kan worden van leerstellingen.'

Toen ik dat las, begon ik beter dan ooit te begrijpen waarom er zoveel opvattingen zijn over de doop en zoveel manieren waarop de doop wordt bediend. Als de Bijbel geen leer over de doop kent, kan er behalve de traditie niets zijn wat de gelovige leidt, zodat iedereen doet wat goed is in zijn eigen ogen.

Hierover valt nog veel te zeggen, maar daarop zullen we in latere studies terugkomen.